

„Narodni list“ izlazi svako-
godišnje četvrtke poslije podne.

Cijena mu je na godinu
8 kruna, na sedmica 4 kruno,
pojedini broj 6 hilera.

Za inozemstvo plaća se po-
srednicima poštara.

Nijedna uplata ne vrijedi ako
nije učinjena izravno upravi
lista.

Narodni list.

Za oglase plaća se 12 fl.
po redu, za više puta po
pogodbi.

Oglasi šljke se na uređ-
ništvo lista.

Uredništvo i uprava lista
nalaze se u Volosku.

Rukopisi se ne vraćaju —
Nefrankirani listovi se ne
primaju.

Pučki list za politiku i pouku.

„Narod bez narodnosti jest tielo bez kosti!“

Br. 33.

Volosko-Opatija, u četvrtak 18. augusta 1904.

God. IV.

Kruhoborci i puzavci.

U svakom narodu ima stanovitih ljudi, koji će za vlastitu dobrobit, za svoju trbušinu zatajiti svoje osvedočenje, žrtvovati svoje poštenje. Nu, nijedan civilizirani narod nema toliko takvih stvorenja koliko ih ima baš hrvatski narod. Nećemo sada istraživati, koji je tomu uzrok, jer bi nas to predaleko dovelo, hoćemo samo upozoriti na tu mrzku vrst ljudi, koja je uzrok i izvor nesreće našega naroda. Dužnost je svakoga Hrvata, da ljubi svoju domovinu i da radje pogine nego da učini nešto što je njegovoj domovini na štetu ili na štetu. Ipak što vidimo? U svim staležima našega naroda ima premnogo bezznačajnika, koji će svojoj domovini, svome narodu za vlastitu korist učiniti najveću štetu i nanjeti najveću štetu. Koliko se naših ljudi štom hrvatske domovine nalazi u javnim službama? Ipak je vrlo malo između njih, koji se svagdje i pred svakim otvoreno priznaju Hrvatima i koji kao takovi ni najmanje pripomažu u borbi što ju naš narod vodi za svoju slobodu, za svoja prava. Izgovaraju se, mi ne smijemo, mi ne možemo, jer smo u javnoj službi.

Prazan izgovor. I Talijana i Niemca imade mnogo u javnim službama, oni se svi i preko mjesaju u politiku, pak što njim se dogodi? Ništa, jer su odvraćajući od naših ljudi. Našim fali odvažnosti i značaja. Naš činovnik, učitelj, svećenik neće da se pusti u političku borbu, jer se boji premje-

štenja, zapostavljanja u promaknuću ili drugih kač ovih materijalnih šteta. Eto radi toga će on mirno gledati, kako se proganja naš narod, kako se nogom gaze njegova sveta prava, te neće radi bojazni ništa poduzeti u obranu svoga progongenoga naroda. Ima takav čovjek srca i značaja? Ima i takovih, koji će se klanjati i puzati pred najvećim neprijateljem našega naroda i naše domovine, samo da postigne kakav materijalni dobitak. Poznavali smo mnogo hrvatskih vrlo nadarenih mladića, koji su za vreme svojih sveučilišnih nauka bili najradikalniji Hrvati, koji bi bili nožem probili svakoga protivnika hrvatskoga naroda i njegove slobode. Kad su ti mladići svršili universu i pošli u domovinu, najprije put njim bijaše krvopiji Khuen-Hederváryu, da od njega izproše kakovu službu. Zar su to značajci? E, reći ćete, živjet se mora. Da priznajemo, živjet se mora, ali učen, pošten i radin čovjek neće će svagda takove zasluzbe, da će moći pristojno živjeti a da mu ne treba žrtvovati svoga poštenja i obraza.

Pučki učitelji, profesori i svi uzgajatelji mladeži pozvani su u prvom redu, da mladež ugajaju tako, da učine od iste kremenite značajnika, koji neće onda u javnom životu žrtvovati svoga osvedočenja za kuru hleba. Kad bi se sa strane roditelja i učitelja uciepilo u mlada srca živu ljubav do rođjene grudi i do vlastitoga naroda, nebi sjegurao među Hrvatima bilo toliko puzavaca i

kruhoboraca. Još je na vreme; uzgajajmo mladež u pravom rodoljubnom duhu, postavljajmo u mladež temelje čvrstog značaja, pa ćemo jamačno doživjeti slobodu i ujedinjenje našega naroda.

Narodna vjera.

Reć bi, da ima između naših prijatelja i takovih, kojima nije nekako pravo, ako mi velimo: bob bob a popu — pop. To što smo mi nekoliko puta očitili i Flappu i Nagelu one što tu dvojica ide, reć bi, da je ponekle ubolo neke mlade „puzavce u vinogradu Gospodnjem“.

Mi se tomu ne čudimo. Zaraza štreberstva zahvatila je danas i u one djelove naše inteligencije, koji su se doslije znali očuvati od nje. Kletu Loyolovo sjeme nije zatro, ono je opet tu, da zadađe zadnji smrtonosni udarac onomu jadnomu i velikomu našem mučeniku — narodu hrvatskom. Nisu to fraze — već gola činjenica, fakat, koji se ne da oboriti.

A ne da se ni omalovažiti, jer nam od njega prijete goleme opasnost. Rimaka kurija, onaj nesretni Vatikan, izvor svekolike ove naše velike biede pružio je na nas svoje pandže i hoće da nas baci pod svoju posvećenu papuču. Vatikan, izgubiv pravom ili nepravom, o tom ne marimo da izpitujemo, svoj sredojućeni prestiž, napušten od cieloga kulturnoga svijeta, hoće da se naplati na nama — hoće da s nama trguje, kako su već prije njega trgovali drugi naši tlačitelji i moritelji. U tu je svrhu odabrao neki hrvatošiderske janjitarne izvjesne biskupe, koji na bezdušni način hoće da utaku i, uduše našu narodnu svijest i život naš.

Da to biskupi postignu, trebala im je četa drugih janjicara, a ta su ispunili re-

dovi naših Nicolich-a i drugih takovih ló—a, žalostna im majka. Ti popovi odmetnici, izrodi, renegati ustali su da u isto doba služe i biskupima i talijanskim židovima, to jest, da istodobno služe i Bogu i vragu.

Nego to sve ne bi dostajalo, da se lupeski naum izvede kraju. Trebalo je i drugih „manje izloženih pomoćnika“, trebalo je nekoliko „narodnih jezuita“, koji će svojim presvjetlim Poglavarima biti na ruku i odbijati od „crkve“ pogibeji, koja joj prieti, koji će radit na tom, da se utade zlokobna glagoljica — riečju — trebalo je individua, koji će za presvjetle vaditi iz ognja kestene.

A takove se je čeljadi i našlo. Štreberčica ima svuda ima ih i u nas, a upravo su takovi štreberi aspiranti za mastnije službe i unosnija mjesta. Ovim jadnicima je nametnuto, da „pobjaju“ pisane „nezavisnih“, „bezvjerskih“ ljudi, da „triebe kukolji“, da „brane vjeru“ — riečju, da budu slepe orudje u rukama bezdušnih biskupa.

Čoravo delo. Mi smo već nekoliko puta istaknuli, da vjeru ne treba braniti, ona se sama brani — ona je najuzvišenija božja misao, a takovoj misli ne treba tek kakovo jezuitsko pikaralo, da ju obrani i ušćeva. To je jedno. U drugu ruku mi a s nama i naši prijatelji ne napadamo ni vjeru ni kršćanstvo, da pače, gdjeod možemo, mi to oboje ističemo, jer znamo koliko im duguje naš kulturni svijet.

Nego što hoćemo mi?

Vjera je stvar duše, vjeri se upravo i očituje naša duša, a možemo reći i to, da se i obratno u duši našoj očituje vjera naša. Ako i su duševne sile u svim ljudima u glavnom e sebi slične, ipak ima golemih razlika između duše i duše. Ako je ta razlika razvidna između pojedinaca, razvidna je ona — i to ništa manje — i između naroda i naroda. A što da rećemo o oječaju, dok znamo da je vjera s druge strane

Podlistak.

Spod nesrećne zvezdi.

Piše: Bijan Šapalić.

Uru i bij kad sam se rodil, ne morem van povedet, aš za nesreća nisam onda pul sebe imel — uri. Toliko sam samo čul povedaju, da sam prišal na svet rano jutro malo pred zorom, ravno na ono vreme, kada počnu — tovari tulit. Ako ćemo verovat tovarskoj ure, to je moglo bit negde okolo četrite u jutro. Prva stvar, ka mi je na pamet prišla kada sam zehnil zraka božjega, bila je ta, da eaa. se pošel drago moje dret, kako, da mi je prosite, prasac kada ga s koca vuku. Zato su sva moja „brada, prijatelji i znanci“ nahrupili va kamaru, da vide tega novega „lajavca“.

Kako su proved storili šaraj, poplašila se naša mačka Rošica pak bežeć prevallila je panu adeln joj, ke je bila mat pripravila sapico.

Kada se je tota, ka je mater nastala, vratila va kuhinju, pak opazila na tleh oan fritalja, prva su njoj bila besedi:

— Ala vratji lajavac, ča si nam ovo stucil!

Aj brižan! Komac sam ugledal svetlo božje, pak već da njim — jaja razbijam.

Drugi, treti dan za mojem porodom opazili su, da imam „vražji piški“, aš da morem po celj dnji prez odahnut — navijati. I znate, ti moji „piški“ su bili više puti krivi, da me je otac po noće za svum zibelcom vrgal — pred vrata, a jedanput, pomozli me, zanesal me je ravno — va konobu pod žerva. Tako sam zarad mojih zdraveh pluć mnogu noć preupal s našum Rošicom.

Kada sam imel nekako okolo tri meseci, obnašle su naše susede, da imam trbušić unpehujen kako spinjak, pak su svetovale mojoj matere neka mi dava manje — čučat. Tako sam od sada naprvo, da mi laglje vreme pasuje, mogal do mile volje počestat kako mi prečisti kruit.

Negde do četrtega leta mi se je bil tako strčil, da sam jil, kako je mat govorela, koliko panil. Nego za čužo va to vreme mi je krešila glava, da mi je bareta od starejega brata bila za dobra dva prata premala. Ma, kako da sam vas šal va glavu! Čudno pak je bilo i to, da mi s glavum ni krešila i pamet, pačo moram reć, da mi se je nekako kot vodnila.

Ta moja nesrećna glavina ni bila nikad cela, aš moje majhno telo m njoj moglo držat — kontrapez. Ja mislim, da ne biš niglum piknil, kade ni bila svojni razbijena. Not! Na slavu Božju. Barem ne te jedanput moju kožu porabit za — bubanj.

Kada sam prevagnul treto leto, počela je okol mane fikat šiba, a kadagod za promenu i ona od pet repi. A više puti me je poškakljala i msla, pak drvo, pahaluica, palentnjak i druge stvari, s kemi se more zamahnut. Deju, da sam bil jako žvergat, pak da ni prošal dan, da me nisa morali mrvu namazat.

I tako su me malo po malo znenavideli radi moje nopačnosti, da bi me bili najzada voleli agubit, nego nać. A job ti i katalog otroku, kega znenavide! Tako je bilo i mane, kamenoj sirota. Ah, nesrećna zvezda, da nisi samo prev pomrkušla, nego ni mi zasvetila! Mane ni bilo više puti ako ne s koži skoćiti. I da mi se ni onako trdo telini priljepila, ja bim bil to svojni storil.

Ma čajte, lepo vas prosim, pak sudite. Ako je mačka mleko polokala, namazali su mane mesto nje, ako je prasac, da mi je prosite, pobegal na vrt, dobil sam i ja avoj del; ako su nam deca pokrjala smokve bile su i mane žuhke, ako je kada ki od moje

brade nos razbil, nisu nikad ni na moj hrbat porabili i tako dalje brez konca i kraja.

Prišla je najzada doba, da grem va školu, kade ono s lekovum mašće mažu, a za promenu i s drenovum. Da vam pravu istinu rećem, ja sam šal va školu kako na galju. Kako i ne bim? Vavek kada su me doma blagoslivljali, finili su svoj blagoslov s besedami: Čekaj, čekaj, tē te benj va škole zbulhat.

I tako je bilo! Ja sam vam, za pravu istinu reć, prišal ovde s dajšj pod kap.

Učitelji su me brzo zeli na zub, pak za najmanju stvar po mane peštali, kako po vrece posej. A ni sada ni mi sroča vrag bih bolja bila nego prvo.

Čujte samo nekoliko „prežempalji“: Jedanput priđe vam, drago moje, k nam neki Dalmatin prođavat pijavice. Kako se je sirotina smaltral po onoj topline prvo nego je šal okole po selo, poravil se je koliko je dug i širok va travu pod marva. Neke deca su mu majstentoga odšćepila bocn, a pijavice lepo odmarširaju kako rakova deca na sva četiri vetra. Kad se je Dalmatinac probudil, ni bilo pijavice ni beći.

Dan za tem sam ja va škole prvi na reć prišal, akoprem nisam videl Dalmatina,

Oglas

odnoseći se na izbor obč. zastupstva u Kastvu.

Temeljem § 17. obč. izbornoga reda (pravilnika) za Istru, daje se do obćeg znanja, da počamši dnevom 17. augusta 1904. pak do uključivo dana 14. septembra 1904., to jest kroz vrijeme od četiri tjedna, biti će u ovom občinskom uredu kroz uređovno doba, javno izložene svakomu na uvid izborne listine odnoseći se na provedenje izbora za novo obč. zastupstvo u Kastvu.

Prigovori proti ovim listinama, t. j. za slučaj, da bi tko bio izpušten, koji imade pravo glasa, ili da je tko god uvršten u listu a nema zato zakonitoga prava, ili ako bi u listinah bila očita kakva manjkavost, imaju se podnijeti ovom obč. glavarstvu najdalje u zadnjih osam dana izloženja listina, to jest od dne 7. do uključivo 14. septembra 1904.

Podnešene prigovore rješiti će već za to imenovana občinska komisija, proti čijoj rješitbi prosto je uložiti utok ili rekurs na c. kr. kot. Poglavarstvo u Voloskom putem podpisanog i to u roku od tri dana, računajući od dana dostave dotične odluke.

Točno doba kad se imaju provesti izbori za novo obč. zastupstvo, oglasiti će se posebnim oglasom.

Kastav, dne 13. augusta 1904.

Obćinsko glavarstvo

načelnik:
Jelušić.

4 para cipela

samo za K. 5-50

prodaje se dok ima zalih za tu nisku cijenu uslijed nabave velike množine: 1 par muških cipela, 1 par ženskih cipela iz žute ili crne kože sa zavezati (Schürschuhe), sa jakimi okovanimi podplat, najnovijeg kroja; nadalje 1 par muških, 1 par ženskih modernih cipela, veoma elegantno izradjenih, lakih, sv. 4 para samo za K. 5-50. Kod naručbe dosta je navesti duljinu.

Razašilje se pouzdećem: Exportna trgovina cipela.

A. Gelb, Krakov br. 117.

Što ne odgovara može se promijeniti ili natrag poslati, te se novac vraća, radi toga nema nikakove pogibelji.

Koji od naših trgovaca želi preuzeti u svojoj trgovini rasprodaju „Narodnoga lista“ uz primjereni dobitak, neka se oglasi našem uredništvu.

Posujilnica u Voloskom

registrana zadruga na ograničeno jamčenje.

Prima novac na štednju od svakoga, te plaća od istoga 4 1/2% kamata, čisto bez ikakvog odbitka. Rentni porez na uložke plaća posujilnica sama.

Vraća na štednju uložene iznose bez odgovjedi, pridržaje si ipak u osobitih slučajevih, pravo otkaza u smislu § 8 društvenoga statuta.

Zajmovo (posuda) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjencu i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati: svaki dan izim nedjelje i blagdana od 9—12 sati pp. i od 3—6 sati poslie podne; u nedjelju i blagdane od 9—12 pp.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se za sada u odvjetničkoj pisarni Dra. Janjevića u Voloskom.

Pobliže informacije dobivaju se u pisarni Dra. K. Janjevića, Dr. I. Pošića, Dra. A. Stangera i Dra. M. Trinajstića u Voloskom.

Novčani promet u god. 1903 iznosio je K 2777.889-20 — Uloženo je bilo u posujilnici god. 1903 K 862.576-14.

Ravnateljstvo.

25 kruna nagrade

svim čitateljem ovoga

Oglasa:

4 para cipela samo kruna 5-50.

Radi obustave plaćanja raznih velikih tvornica bijaše mi povjereno rasprodati veliku partiju cipela uz cijene daleko niže od cijena tvornice. Prodajem usljed toga svakomu i par muških, i par ženskih cipela za zavezati I. vrsti, galosirane, sa jakimi okovanimi podplati od kože; nadalje i par muških i i par ženskih modernih cipela vrlo elegantnih po najnovijem kroju za ljeto izradjenih, ukumih i lakih. Velicina po cm. Svi četiri para stoje samo kruna 5.50.

Razašilje se nakon pošiljke novca il pouzdećem.

S. Urbach-a Export cipela Krakov 390,

Što ne odgovara može se promijeniti i novac šilje se natrag.

U životu nikad više

ovako riedke zgođe

500 komada samo for. 1-95.

Krasna pozlaćena i dobro iduća ura, 3 god. garancije, sa prikladnim lancem. I moderna svileni kravata za gospodu, 3 kom. najfinijih šepnih rubaca, i dračesten prten za gospodu sa imit. dragim kamnom, i kuhna novčarka, 1 krasno šepno ogledalo, 1 par dugmad za manšete, 3 dugmeta za ruku, sv. 8/8, double zlato, sa patentiranim zatvaranjem, 1 prima pisuća sprava od nikla, 1 album sa najljepim slikama na svietu, i elegantna pariška pribadaća za gospodje (Novos), 1 par bouton od smilibrilijanta, vrlo trajni, 5 šaljivih predmeta na veliko veselje za staro i mlado, 20 važnih predmeta za dopisivanje i još 400 različitih predmeta vrlo potrebnih u kući. Sve kruna, sa novom, koja sama ove novce vrijedi, stoji samo for. 1-95. Šalje se pouzdećem ili da se novac unapried pošalje.

Bečko glavno skladište

P. LUST, KRAKOV br. 116.

NB. Za neodgovarajuće šalje se novac natrag.

Franjo Schlesinger

— zlatar i draguljar —

Opatija - Vila Rudowitza

prodaje svakovrstne zlatne i srebrne predmete u najfinijoj i najmodernijoj izradbi, po najnižim cijenam. — Preuzima sve u tu stroku zasjecajuće radnje i popravke, te ih izvršuje brzo, solidno i jeftino.

Promjenjuje stare zlatne i srebrne predmete za nove uz vrlo povoljne uvjete.

Proljećna kura!

Salsaparilja sirup (Separativ)

Za proljećnu kuru preporuča se najsigurnije provi sirup od salsaparilje kao svjetlojete i krv čisteće sredstvo. — Jedino sirupom od salsaparilje (Salsappo di Salsapariglia), koji se na poseban način je najbolje vrsti koriena od salsaparilje pravi, može se postići sličar uspjeh.

Pravi sirup od salsaparilje izvrsan je lijek proti svim bolestima, razmatizma, škroćinam, p-kvaracoj krvi, kapaklini, hemeroidima, osobito pako proti migralističkim i veneralnim bolestima. — Prodaje se u bocama od 2 kruna; onda od K. 3 ili u dvostrukim bocama od 5 kruna.

Pilule od željeza i Haemola

Ove su pilule od neprocjenljivo blagotvornog djelovanja proti najrazličnijim bolestima, a osobito proti: slabosti, blijedosti, pomanjkanju krvi, nervoznosti, vrtoglavici itd. itd. Izvrsno pak djeluje kod pokvarenosti krvi i glavobolje, kao što su blagotvorne i kod oporavljanja im dugo bolesti. Preporučuju se kod sroćbe slabosti, osobito za mlade žene i djevojke pri pomanjkanju krvi. Ove pilule imaju i prednost, koja je od velike koristi i važnosti, naime, da se veoma lahko uzimaju, a pri svoem rastvaranju u želudcu ne proizvodeju nikakove boli. Zdravije se podpuno povrata odmah im kratke i svjestno uporabe. Izvrsno i zaista blagotvorno djelovanje ovih željeznih pilula zasvjedočavaju mnoge priznanice i pohvale odjavljenika iz Rima, i dalje. Svaka škatuljica sadrži 100 (sto) ovakvih pilula, a cijena jednoj škatuljici je 2 kruna.

Prak proti znojenju nogu.

Ovaj prak jest izvrsno sredstvo proti znojenju nogu, upija znoj, te na taj način prepriči ranjavost nogu i odmašuje im neugodni miris. Cijena jedno škatuljice K 1.

CEROT proti kurjim očima.

Ovaj je Cerot svjestro priznao kao jedini i sigurni lijek proti kurjim očima. Samo upotrebljavanjem ovog lijka može se svjek riješiti za kratko vrijeme ove neugodne bolesti.

Prodaje se komad po 40 šilira.

Političke naručbe odpremaju se odmah.

Gvi spomenuti lijekovi dobivaju se jedino u ljekarni

Majke Božje od pomoći (Alla Madonna dell' aiuto)

ADOLFA SCHINDLERA

Na Rieci, via Mercati, 6 Piazza Urmony.

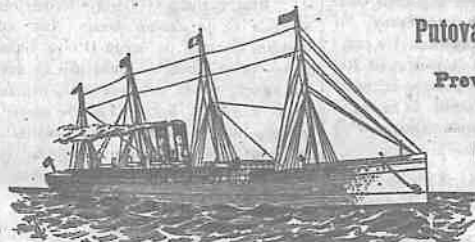
NB. Također se u ovoj ljekarni recepti (lječnički prepisi) točno i svjestno prireduju.

Sjećajte se istarske Družbe sv. Cirila i Metoda!

Putovanje u Ameriku!

Prevoz preko mora
7—8 dana.

Izvrstna obskrba.

L. Mašek i drug-Zagreb

Putovanje u Ameriku III. razred iz Zagreba u New-York for. 65 sa brzim parobrodima prevoz preko mora 7—8 dana.

Izvrstna obskrba. Odprema putnika iz Zagreba svake nedjelje.

L. Mašek i drug
ZAGREB, Preradovićev trg 8.

Hotel „Liburnia“

VOLOSKO.

Sastoji od 24 elegantno uređenih soba sa električnom razsvjetom, kupalištem u kući. Slobodan izgled na more.

Restauracija - kavana

providjena je uvijek svjestim jelom i pićem. Tuči se originalno pičensko vino, domaća, hrvatska, istarska i dalmatinska vina.

Poslužba bezprikorna

Cijene vrlo umjerene.